

Petőfi 200

Az országgyűlés 2020 késő őszen tárgyalta, s december 1-jén fogadta el, hogy 2022-2023-ban, Petőfi Sándor születésének két-századik évfordulója méltó megünneplésére meghirdetik és megtartják a „Petőfi 200” emlékévet. A költő 1823. január 1-jén született. A döntésben, hogy ünnepi éve mégsem csak a jövő esztendőre terjed ki, az a szándék mutatkozott meg, hogy az eseményt az iskolai tanévhez kössék. (A 2022/23-as iskolakezdet, az országos tanévnyitó ünnepséget augusztus 31-én ennek megfelelően Petőfi szülővárosában, a kiskőrösi Bem József Általános Iskolában tartották meg.)

Az emlékév két leginkább jelképi erőt hordozó eleme közül az egyik nemrég már megvalósult: idén október 15-én Kiskőrösön megújították, korszerűvé és akadálymentessé tették a Petőfi Szülőház és Emlékmúzeumot, melyben a költő alkotói időszakát, személyes és családja egykori használati tárgyait bemutató két új kiállítást is nyitottak, valamint felavatták az épület történelmi emlékhellyé nyilvánítását jelző sztélét. A másik kiemelt eseményre jövő tavaszig kell még várni. A Rákay Philip, Sente Vajk és Kis-Szabó Márk forgatókönyvéből készülő, Lóth Balázs rendezte – az 1848. március 15-i eseményeket feldolgozó – „grandiózus történelmi kalandfilm” a *Most vagy soha!* ugyanis akkor kerül majd a nézők elé.

A Magyar Posta egyedi bélyegkisívvvel köszöntötte a Petőfi Sándor-emlékévet. A március 4-én tízezer példányban megjelent bélyegképeken Jaschik Álmos négy János vitéz illusztrációja látható. A keretrajz Barabás Miklós Petőfi Sándor litográfiája, melyet a bicentenáriumot köszöntő logó egészít ki.

A Petőfi 200 program nyitórendezvénye március 14-én Kiskőrösön zajlott, ahol a sajtótájékoztatót, az ünnepi beszédeket, köszöntőket és műsort követően a költő szülőháza előtti téren két *verspad* és egy *versautomata* is átadásra került. Márciusban országsszerte és országon túl megalakultak a *Petőfi Klubok*, melyekben népszerű előadók segítségével mutatják be a névadó életútját, művészetét, idézik meg a reformkor szellemét, s versprogramok, koncertek révén is igyekeznek minél többeket elérni. Idén száz (nyolcvannyolc belföldi és tizenkét külhoni), jövőre pedig további száz település kapcsolódhat a program keretében megvalósuló kulturális eseményekhez.

A Petőfi Irodalmi Múzeum webfelületén (200petofiszabadon.pim.hu) a költő életéhez köthető másfélszáz relikviát bemutató – ma is elérhető – tárlatot nyitott, ahol a kiválasztott képre kattintva a látogató az adott tárgy, kiadvány vagy műalkotás történetének ismertetését is elolvashatja. Kéziratait, feltételezett sakk-készlete, pipája, Arany Jánoséknál használt kávéscsészéje, lovas szobra (!), a műveihez készült illusztrációk sokasága, Petrovicsék gyertyatartói, nyakbavaló kendője, szerelmi ajándékai, Petrovics István mészárosbárdja, Szendrey Júlia által számára hímzett házisapkája, szülei: Hruúz Mária és Petrovics István portréja, zsoldtartója és más hasonló érdekességek teszik személyessé az emlékezést. A múzeum új állandó Petőfi-kiállítást is épít, amely Petőfi születésnapján, szilveszter éjfélkor nyílik meg.

Számos helyen *rendhagyó történelemórákat* szerveztek, többön Petőfi Sándor is megjelent, elbeszélve az adott településhez kötődő emlékeit, verseiből is elmondva néhányat. Ezt és a más rendezvényeken történő *személyes megjelenést* az emlékév szervezői Bánföldi Szilárd színművészre bízta, aki mindezidáig nagy lelkesedéssel – és nagy lelkesedést kiváltva – látta el, töltötte be ezt a szerepét. Petőfiként *TikTok-oldalt* is nyitottak számára. Megjelent a hatodik alkalommal megrendezett

ballószögi Kakasfőző Majálison is, ahol a már megszokott programok mellett Petőfi 200-as süteményt is lehetett kóstolni. Ő volt az, aki Petőfi Sándorként átadta az *Anyám tyúkja alkotópályázat* résztvevői által elnyert jutalmakat.

A Petőfi 200 Emlékév részeként egymást érték a történelmi, helytörténeti előadások. Ezek közül csak hármat ragadunk ki ízelítőül. A Martonosi Pál Városi Könyvtárban dr. Hermann Róbert történész, a Magyar Történelmi Társulat elnöke tartott előadást *Petőfi a szabadságharcban*, a pápai református iskola dísztermében Görbe Márk művészettörténész *Petőfi, Jókai és a nők* címmel, Kiskőrösön pedig Turán István helytörténész a köztéri Petőfi-szoborról tartott előadást. A kecskeméti Cifrapalotában *Petőfi kora* címmel rendeztek tanácskozást.

Az Osiris Kiadó újra megjelentette Petőfi összes műveit, levelezését, a költő monográfiáját, s kiadta a *Petőfi Sándor élete és költészete*, valamint a „*Sors, nyiss nekem tért*” – *Petőfi Sándor életének krónikája* című könyvet. (Előbbi Kerényi Ferenc, utóbbi Osztoivits Szabolcs munkája)

Az először tizenhárom éve megrendezett Kunsági Bajuszfesztivál május 22-i eredményhirdetésén, idén – az emlékévre tekintettel – *A legpetőfisebb bajusz* kitüntető cím is gazdára talált. (Egy Amerikában élő magyar fiatalember vihette magával az óceánon túlra.)

Július 1-jén és 2-án a Szegedi Szabadtéri Játékokat a Magyar Nemzeti Táncegyüttes ősbemutatója, a Petőfi Sándor életéről szóló *Szabadság, szerelem!* – *Petőfi, a vitéz* című tánc-színhátjáték nyitotta.

Az evamagazin.hu Csörgő Georgina, a lap grafikus munkájával járult hozzá az emlékév színességéhez. Egy korabeli felvétel alapján képi eszközökkel, úgy alakította át a költő özvegyének alakját, hogy megmutassa milyen lenne ma Szendrey Júlia (a jeles Andersen fordító), ha közöttünk élne.

Bács-Kiskun megyében *Petőfivel ballagtak* a végzős diákok. A Petőfi-év identitáserősítő projektjeinek egyikeként tarisznájukba a megyei önkormányzat jóvoltából vidám képeslap került Petőfi üzenetével és arcképével, illetve egy olyan megyei térképpel, amely a költő egykori útvonalán kalauzolja végig a fiatalokat.

Július 17-re Szabadszállásra invitálták Petőfi Sándor oldalági (Petrovics és Hruz) leszármazottait. A találkozózt hosszadalmas családfa-kutatás előzte meg, melyet – hogy plasztikusabbá tegye – a megyei sajtó „*Tíz méter hosszú Petőfi szüleinek családfája*” formában adott hírül. Szabadszállás is sok szállal kötődik Petőfihez, ezért törekedett rá, hogy a bicentenáriumi évben éppen ő lehessen a széleskörű rokonság vendéglátója. (Borzák Tibor kutatásai nyomán ma közel kétszáz élő Petőfi-rokonról van tudomásunk.)

A nyár folyamán és az ősszel a Bács-Kiskun Megyei Önkormányzat és a Kiskunsági Nemzeti Park tematikus túrákat szervezett a Petőfi-emlékév alkalmából (*Pásztorok és betyárok nyomában*). A hagyományos utcai futás, a XXIX. Kiskun Utcai Futóverseny Petőfi Emlékfutamát július 23-án Kiskunfélegyházán tartották. Ennek programjába ezúttal 3 fős csapatok számára egy „*Talpra magyar!*” 1848 méteres váltófutamot is beiktattak. A többi futam is Petőfi-specifikus volt: a belvárosi 5 km-es *Petőfi kör* a költő életében is állt, általa is látott, látogatott épületek mellett vezetett.

Az évente megrendezett Értéktár Konferencia – melynek a „Bács-Kiskun boldoggá tesz” projekt keretében idén szeptemberben Kunszentmiklós adott otthont – témája *Petőfi Sándor és a gasztronómia* volt. (Ihletőjeként Petőfi Sándor kunszentmiklósi látogatásait és a rendezvény hétvégéjére eső birkaöző fesztivált említették.) Egyebek mellett „*Talpra Magyar!*” a XXI. századi gasztronómiában is, valamint *Vajon melyek voltak Petőfi kedvelt ételei?* címmel hangzottak el előadások, de a megjelentek meghallgathatták a *Petőfi Sándor korunk influenszere* című eszme-futtatást is.

Petőfi Szülőház és Emlékmúzeum

Verspad Kiskőrösön

Szeptember elsejétől egy *Petőfi-múzeumbusz* járja az országutakat. A *Dalaim* című vándorkiállítással az év végéig hatvan településre viszi el a költői életműre történő emlékeztetést, de tervezetten jövő augusztusig folytatja majd az útját, s a határainkon túli magyar közösségekhez is eljut.

Októberben a Kiskunsági Nemzeti Parkban madármegfigyeléssel szerveztek ingyenes túrákat szakértői vezetéssel. Olyan izgalmas, madárlesekkel egybekötött természetismereti kirándulásokra is hívták az érdeklődőket, melyeken Petőfi-verseken keresztül vizsgálták, mennyire változott a táj, s mennyire fedezhetők fel ma is a környéken a megénekelte madarak. Bugacpusztán ugyancsak projekttámogatással, még meglepőbb túrát kínáltak (*A fűrészlábú nyomában a Petőfi-emlék-év alkalmából*) hazánk legnagyobb termetű rovarfajának, a fűrészlábú szöcskének a megtalálása céljából. „Eközben viszont a Puszta egyéb érdekességei mellett sem megyünk el szó nélkül” hirdették a szervezők.

Mint láthattuk, színes – az ünnepelt személy életének sok-sok nézőpontját felvonultató, különböző befogadói cselekvést kiváltó – programokban nem volt, és nincs is hiány. Az emlékév eseményeinek nagy részét jövő augusztusig tervezték megtartani, 2023-ban is gazdag kínálatra számíthatnak mindazok, akik Petőfit szívügyüknek tekintik. Reméljük, hogy az időközben ránk szakadt válság közepette sem csorbulnak majd túlzottan az eltervezett további programok.

- háas -

